

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้ (descriptive study) เพื่อศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของสตรีวัยทอง ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก มีการดำเนินการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ สตรีอายุ 45 – 59 ปี ที่อาศัยอยู่ ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก หมู่ที่ 1-9 และ 11 (สำหรับหมู่ที่ 10 ขึ้นอยู่กับตำบลแม่สลิคจึงไม่ได้ทำการศึกษาในครั้งนี้) มีจำนวน 775 คน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามี จำนวน 250 คนโดยคำนวณจากสูตร ของเคอร์รี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan (1970) cited in Bernard H.R, 1994) และใช้วิธีการโดยการสุ่มหลายขั้นตอน (multistage simple random sampling) ขั้นแรกแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นส่วนตามหมู่บ้าน ขั้นสองสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) ในแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการจับฉลาก และขั้นสามเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด ถ้าไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดจะจับฉลากใหม่จนได้กลุ่มตัวอย่างครบถ้วน คุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

1. ไม่มีประวัติได้รับการผ่าตัดเพื่อนำมดลูกหรือรังไข่ออกทั้งหมด
2. ไม่ได้รับยาฮอร์โมนเอสโตรเจนทดแทนหลังจากหมดประจำเดือน
3. สามารถสื่อและเข้าใจภาษาไทย
4. ยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ศาสนา ศึกษาสูงสุด การประกอบอาชีพ รายได้ ความพอเพียงของรายได้ การเป็นสมาชิกชมรมหรือกลุ่มต่างๆ โรคประจำตัว ข้อมูลเกี่ยวกับการมีประจำเดือน ประกอบด้วยอายุของการมีประจำเดือนครั้งแรก ลักษณะการมีประจำเดือนในรอบปีที่ผ่านมา และการคุมกำเนิด

ส่วนที่ 2. คุณภาพชีวิตของสตรีวัยทอง ที่ประยุกต์ใช้เครื่องมือการวัดคุณภาพชีวิตของ นูโรม เงามาม (2540) ซึ่งสร้างจากกรอบแนวคิดคุณภาพชีวิตของชาน (Zhan,1992) ประกอบด้วย 4 ด้านคือ ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอ้อมโนทัศน์ ด้านสุขภาพการทำงานของร่างกาย และด้าน สังคมและเศรษฐกิจ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

ข้อความที่มีความหมาย ด้านบวก			ข้อความที่มีความหมาย ด้านลบ		
มากที่สุด	ให้	5	คะแนน	1	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน	2	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน	4	คะแนน
ไม่มี	ให้	1	คะแนน	5	คะแนน

การให้ลำดับคุณภาพชีวิตโดยรวม รายด้าน และรายข้อ แปลผลคะแนนตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (วรรณิศา อิมสุคใจ, 2540)

ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง	1.00-1.49	หมายถึง	คุณภาพชีวิตต่ำ
ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง	1.50-2.49	หมายถึง	คุณภาพชีวิตค่อนข้างต่ำ
ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง	2.50-3.49	หมายถึง	คุณภาพชีวิตปานกลาง
ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง	3.50-4.49	หมายถึง	คุณภาพชีวิตค่อนข้างดี
ค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วง	4.50-5.00	หมายถึง	คุณภาพชีวิตดี

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ผู้ศึกษาได้นำแบบสัมภาษณ์ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง 3 ท่าน คือ อาจารย์พยาบาลด้านการพยาบาลสูติศาสตร์-นรีเวช 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพชีวิต 1 ท่าน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบทั้งความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสม และความชัดเจนในเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2. หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้โดยให้สตรีวัยทองในตำบลตากดกของอำเภอบ้านตากจังหวัดตาก จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจต่อคำถาม ความชัดเจนของภาษาและระยะเวลาตอบแบบ สัมภาษณ์ จากนั้นทำการปรับปรุงและแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .78

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตาก เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ติดต่อกับประสานงานกับผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านตาก อำเภอบ้านตากจังหวัดตาก เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์การศึกษา วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ภายหลังจากได้รับการอนุมัติผู้ศึกษา เข้าพบพยาบาลสาธารณสุขกลุ่มงานเวชศาสตร์ครอบครัวและชุมชน โรงพยาบาลบ้านตาก เพื่อแนะนำตัวและชี้แจงรายละเอียดในการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน
4. ทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองร่วมกับผู้ช่วยเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 1 คน โดยการชี้แจงการใช้แบบสัมภาษณ์จนเข้าใจตรงกัน
5. ทดลองสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างร่วมกับผู้ช่วยสัมภาษณ์ เพื่อหาความตรงของแบบสัมภาษณ์
6. ดำเนินการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง
7. ตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลแล้วนำไป วิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์

สถิติโดย

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย
2. คุณภาพชีวิตวิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน